

Man-made Nature

Nationaal park Wieden-Weerribben

Opdracht en algemene analyse

De centrale opdracht is om de ruimtelijke kwaliteit van de Nieuwe Natuuropgaven in de Kop van Noordwest Overijssel te verhogen. De focus ligt hierbij op het unieke Europese wetland en nationaal park “De Wieden- Weerribben” (dat wij als een eenheid beschouwen). Behalve het streven naar vergroting van biodiversiteit in dit unieke laagveenmoeras moet nieuwe natuur in Nederland volgens ons ook een culturele opgave zijn. Zeker in het man-made landschap van de Wieden-Weerribben. Nationaal Park de Wieden-Weerribben is een oud cultuurlandschap dat is gekoloniseerd door vele natuurwaarden: typisch Hollandse cultuurnatuur.

Conclusie analyse: hoge natuurwaarden en ruimtelijke kwaliteit

De algemene conclusie van onze analyse is dat zowel de natuurwaarden als de ruimtelijke kwaliteit van het huidige Nationaal Park zeer hoog zijn. Vele dagjestoeristen waarderen het gebied. Per jaar ontdekken 1 miljoen mensen per boot het gigantische natuurlabyrint van alleen al de Weerribben.

1 Uniek vaarlandschap

Het geheim achter de succesvolle combinatie “natuur en recreatie” is een fijnmazige structuur van watergangen, trekpaten, rietvelden en moerasbossen die veel mensen kan herbergen zonder dat het gevoel van drukte ontstaat. De oude afgegraven veenlandschappen, watersportgebieden dorpen en stadjes worden verbonden door 1 uniek vaarlandschap van maar liefst 11.000 ha.!

NATURA 2000 maakt de verkeerde ecologische keuze

In plaats van 1 aaneengesloten laagveenmoeras te maken (door de Wieden- Weerribben te verbinden) stelt NATURA 2000 voor een weidevogelgebied te verbeteren. Juist voor de leefgebieden van grotere dieren, zoals de otter, is echter een aaneengesloten moeras noodzakelijk. Volgens onze analyse (i.s.m. ecoloog Sjef Janssen) ontbreken er enkele cruciale schakels om middels “nieuwe natuur” de Wieden en de Weerribben te verbinden tot 1 groot laagveenmoeras. Hiermee brengen we een belangrijke zwakke plek van NATURA 2000 aan het licht (zie bijlage).

Realisatiestrategie

De praktijk wijst uit dat de financiële strategie van de overheid “natuurontwikkeling door particulieren” niet werkt. Hierdoor ontstaat een financieel probleem en wordt de EHS simpelweg niet gerealiseerd. Dus er moeten wel een aantal zaken verbeteren om de Wieden en de Weerribben tot een aaneengesloten natuursysteem te verbinden. Zowel op ecologisch als financieel gebied. Om de ecologische verbindingen toch te realiseren stellen we nieuwe vormen van zelfbedruipende natuurontwikkeling voor.

Integrale benadering

Een goed landschapsonwerp wordt niet 1- dimensionaal vanuit natuur benaderd. Wij benaderen de opgave voor nieuwe natuur vanuit de volgende invalshoeken:

- Ecologisch
- Landschappelijk / ruimtelijk
- Cultuurhistorisch
- Recreatief
- Economisch
- Externe ontwikkelingen (gepland + ongepland)

Zie volgende pag>>>

Ontwerputgangspunten EHS;

- Per regio de ultieme topkwaliteit versterken. Denk vanuit internationaal perspectief
- Landschap maken; begrijpelijke authenticiteit en geen snippertjes.
- EHS projecteert geen eigen zelfbeeld op het landschap; het is slechts beleid
- EHS voegt zich naar de potenties van het landschap

Voor de Wieden-Weerribben betekent dit dat we de ultieme topkwaliteit vanuit internationaal perspectief versterken: Nationaal park de Wieden-Weerribben als het belangrijkste West-Europese laagveenmoeras.

Visie Wieden-Weerribben

Middels de Archipel van Vollenhove worden de Wieden en Weerribben verbonden tot een enorm natuurgebied van Europese allure. De symbiose tussen natuurwaarden, cultuurhistorie en recreatie levert de ultieme nieuwe natuur op. In het nationaal park Wieden-Weerribben ontstaat een archipel van natuureilanden met bijzondere nieuwe pionierssituaties. Het zijn de ideale condities voor waardevolle trilveencomplexen en het leefgebied van de otter. Net als de oude rietschuren verhogen de "Zwarte Raven" de spanning in de archipel, zonder te verstoren. Dit nieuwe gebied gaat onderdeel uitmaken van 1 uniek vaarlandschap dat reikt tot aan Friese meren. Aan de rand van de Wieden-Weerribben worden nieuwe kansen geschapen voor de eeuwenoude rietcultuur van wereldfaam.